Movares samen werkt het

RAPPORT

Quickscan ecologie

Schuitenhuisstraat 9

Versie: 1.0

Status: Vrijgegeven

Datum: 11-04-2023

Kenmer 5.1, 2, e

5.1, 2, e

Autorisatieblad

Quickscan ecologie

Schuitenhuisstraat 9

	Naam	Akkoord	Datum
Opgesteld door	5.1, 2,5.1, 2, e	Ja	11-4-2023
Gecontroleerd door	5.1, 2, e	Ja	11-4-2023
Vrijgegeven door	5.1, 2, e	Ja	11-4-2023

Versiehistorie

Versie	Naam	Datum	Korte toelichting

Inhoudsopgave

1 Inleiding 1

1.1 Aanleiding 1
1.2 Locatie 1
1.3 Activiteiten 2
1.4 Wettelijk kader 3
1.5 Doel 3

2 Methode 4

2.1 Beschermde gebieden 4
2.2 Beschermde soorten 4

2.2.1 Bureaustudie 4
2.2.2 Oriënterend veldbezoek 4
2.2.3 Effectbepaling beschermde soorten 4
2.2.4 Vervolgstappen 5

2.3 Beschermde houtopstanden 5

3 Resultaten 6

3.1 Beschermde gebieden 6

3.1.1 Natura 2000-gebieden 7
3.1.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN) 8
3.1.3 Bijzonder Provinciaal Landschap 8

3.2 Beschermde soorten 8

3.2.1 Vaatplanten 8
3.2.2 Vogels 9
3.2.3 Grondgebonden zoogdieren 10
3.2.4 Vleermuizen 11
3.2.5 Reptielen 13
3.2.6 Amfibieën 14
3.2.7 Vissen 14
3.2.8 Ongewervelden 15

3.3 Invasieve exoten 15
3.4 Houtopstanden 15

4 Conclusie 16

4.1 Beschermde gebieden 16

4.1.1 Natura 2000-gebieden 16
4.1.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN) 16
4.1.3 Bijzonder Provinciaal Landschap 16

4.2 Beschermde soorten 16

4.2.1 Nader onderzoek 17
4.2.2 Maatregelen 17

4.3 Invasieve exoten 18
4.4 Houtopstanden 18

4.5 Kansen voor natuur 18
5 Bronnen 19
Bijlage 1 Wet- en regelgeving 21
Colofon 26

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Op het adres Schuitenhuisstraat 9 te Amsterdam is een voormalig kindercentrum in bezit van Cordaan gelegen. Het sterk verouderde pand is al enige tijd niet meer in gebruik en trekt vandalisme aan. Om de locatie te kunnen herontwikkelen tot een nieuwe zorgbestemming is Cordaan voornemens het pand te slopen. Cordaan heeft aan Movares gevraagd om een quickscan ecologie op de locatie uit te voeren, om zo de effecten van de sloop op de natuurwetgeving in kaart te brengen.

1.2 Locatie

Voor de quickscan wordt het perceel van de Schuitenhuisstraat 9 onderzocht. Het perceel staat kadastraal bekend als perceelnumer 5377. Het onderzoeksgebied betreft circa 2.400 m^2. Het onderzoeksgebied is weergeven in Figuur 1.

Op het perceel is een voormalig kindercentrum gelegen. De bebouwing is gelijkvloers en heeft een plat dak. De bebouwing heeft twee binnenplaatsjes waar enkele bomen in staan. De bebouwing staat al enige tijd leeg. Op enkele locaties zijn ruiten gebroken geweest en gerepareerd. Bij één deur aan de oostzijde van het pand is de ruit van de deur gebroken op circa 1 meter hoogte. Rondom het gebouw is verharding en gras gelegen. Aan de zuidkant van het gebouw staat ook een speeltoestel met glijbaan. De oost-, zuid- en westzijde van het perceel wordt begrensd door een haag. Aan de oostkant van het perceel staat ook een bomenrij, welke parallel aan de watergang richting het noorden loopt.

Aan de noordkant van het plangebied is een schoolgebouw met schoolplein gelegen. In de omgeving van het plangebied staan rijtjeswoningen met twee bouwlagen en tevens platte daken. Ten oosten van de watergang staan meerdere flatgebouwen. Zie Figuren 1.2 t/m 1.6 voor een impressie van het plangebied.

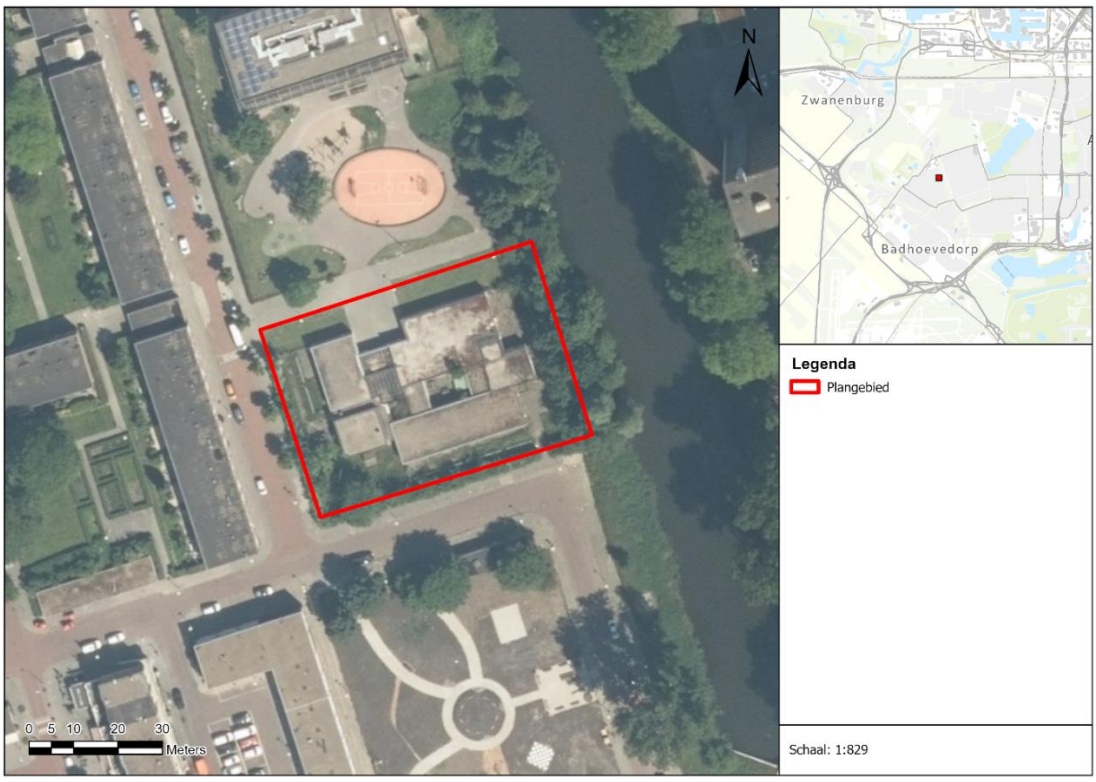

Figuur 1.1: Globale ligging plangebied (rood).

Figuur 1.2: Vooraanzicht bebouwing.

Figuur 1.3: Binnenzijde bebouwing.

Figuur 1.4: Afgedicht zwembad.

Figuur 1.5: Binnenplaatsje met berk.

Figuur 1.6: Tuin aan achterzijde gebouw.

1.3 Activiteiten

De opdrachtgever is voornemens om het voormalige kindercentrum te slopen ten behoeve van nieuwbouw. Wat voor zorgfunctie de nieuwbouw gaat krijgen is in dit stadium nog niet bekend.

1.4 Wettelijk kader

Bij een dergelijke ruimtelijke ontwikkeling is het vanuit natuurwetgeving van belang om na te gaan of de werkzaamheden effect hebben op beschermde natuurwaarden.

Het volgende wettelijk kader is gehanteerd:

- Wet natuurbescherming (Wnb), onderdelen beschermde soorten, beschermde gebieden en beschermde houtopstanden;
- Provinciaal beleid (provinciale Verordening): beschermde gebieden die vallen onder het Natuurnetwerk Nederland (NNN) inclusief Natuurverbindingen en Bijzonder Provinciaal Landschap in de provincie Noord-Holland.

Zie voor uitleg over het wettelijk kader bijlage 1. De provincies zijn in de meeste gevallen het bevoegde gezag voor het al dan niet verlenen van vergunningen en ontheffingen in het kader van de Wet natuurbescherming. Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, is het rijk in de vorm van de minister van LNV bevoegd gezag. Dit is uitgewerkt in artikel 1.3 van het Besluit natuurbescherming en betreffen handelingen en projecten voor aanleg, uitbreiding en, voor zover van toepassing, inrichting, alsmede wijziging, gebruik, beheer en onderhoud van onder andere hoofdwegen, hoofdvaarwegen, hoofdspoorwegen, primaire terreinen, gastransportnet, hoogspanningsleidingen met een spanning van tenminste 220 kV, winning van delfstoffen, kustlijn, bepaalde visserij, activiteiten Koninklijk Huis, etc. Voor dit project is de provincie Noord-Holland bevoegd gezag.

Dit wettelijk kader is van toepassing bij ruimtelijke ontwikkelingen. Ter aanvulling is tijdens het oriënterend veldbezoek voor de quickscan ook gelet op aanwezigheid van invasieve uitheemse soorten (exoten). De provincies, het Rijk en de waterschappen zijn verantwoordelijk voor de aanpak van de invasieve exoten die op de Unielijst zijn geplaatst. Dit is een Europese lijst met een aantal schadelijke exotische planten en dieren. Voor deze soorten geldt de plicht om in de natuur aanwezige populaties op te sporen en te verwijderen of zodanig te beheren dat verspreiding en schade zoveel mogelijk wordt voorkomen.

1.5 Doel

Het doel van de quickscan is toetsing van de voorgenomen ingrepen aan het wettelijk kader ten aanzien van natuur zoals hierboven aangegeven. Voorliggende rapportage betreft een quickscan ecologie waarmee middels een bureaustudie en biotoopverkenning een goede eerste indruk over de natuurwaarden in het plangebied wordt verkregen. Er wordt duidelijkheid gegeven over eventuele vervolgstappen: is er aanvullend veldonderzoek nodig? Indien mogelijk wordt aangegeven welke maatregelen kunnen worden genomen om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen of te verzachten (mitigerende maatregelen).

2 Methode

Hieronder wordt de gehanteerde methode voor het onderzoek naar beschermde gebieden en beschermde soorten besproken.

2.1 Beschermde gebieden

Er is gekeken naar mogelijke effecten van de voorgenomen werkzaamheden op beschermde natuurgebieden in de omgeving. Beschermde gebieden die zijn meegenomen in deze quickscan omvatten: Natura 2000-gebieden, het Natuurnetwerk Nederland (NNN) inclusief natuurverbindingen en Bijzonder Provinciaal Landschap in de provincie Noord-Holland. Hierbij zijn brongegevens van de provincie Noord-Holland gebruikt.

Voor de effectbepaling is gekeken naar ruimtebeslag op beschermde gebieden en, indien relevant, naar mogelijke indirecte effecten. Indirecte effecten zijn bijvoorbeeld verstoring door geluid, licht, trillingen en optische verstoring. Voor Natura 2000-gebied is ook aangegeven of er vervolgstappen nodig zijn vanwege stikstofdepositie. Voor alle natuurgebieden is onderzocht of ze ook externe werking kennen. Dat wil zeggen dat de bescherming van het gebied ook bij activiteiten rondom het natuurgebied geldt. Dit is aan de orde voor de Natura 2000-gebieden. De provincie Noord-Holland past met betrekking tot het NNN en Bijzonder Provinciaal Landschap geen externe werking toe.

Op basis van de effectbepaling is aangegeven welke vervolgstappen nodig zijn. Hierbij kan gedacht worden aan nader onderzoek, het aanvragen van een vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming of het doorlopen van de ‘nee, tenzij-procedure’ voor NNN-gebied.

2.2 Beschermde soorten

2.2.1 Bureaustudie

Er is een inventarisatie gedaan naar bestaande verspreidingsgegevens van beschermde soorten flora en fauna, zoals opgenomen in de Wet natuurbescherming. Voor de bureaustudie zijn de verspreidingsgegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Hierbij zijn gegevens van de afgelopen 5 jaar in (de omgeving van) het plangebied geraadpleegd. Als zoekgebied is een afstand van tenminste 2 kilometer tot het plangebied gehanteerd.

Ten aanzien van vogels zijn in de bureaustudie alleen soorten met een jaarrond beschermd nest meegenomen. De overige vogelsoorten (categorie 5 en algemene broedvogels) zijn tijdens het veldbezoek en beoordeling wel meegenomen en worden beschreven indien het project een (mogelijk) effect heeft op deze soort. Voor algemene broedvogels geldt de algemene verbodsbepaling dat nesten niet mogen worden verstoord of vernietigd als het nest in gebruik is.

2.2.2 Oriënterend veldbezoek

Het oriënterend veldbezoek van een quickscan ecologie kan het hele jaar door worden uitgevoerd omdat het in eerste instantie gaat om een verkenning van geschikte biotopen voor beschermde soorten in het plangebied. Een veldecoloog van Movares heeft op 22 maart 2023 het plangebied bezocht. Tijdens het veldbezoek is middels visuele inspectie gekeken naar de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en (sporen van) beschermde dieren in (de omgeving van) het plangebied. Tijdens de inspectie is ook een biotoopbeoordeling uitgevoerd. Daarbij is gekeken naar de aanwezigheid van geschikte biotopen en essentiële landschappelijke functies voor beschermde soorten.

2.2.3 Effectbepaling beschermde soorten

Op basis van de gegevens uit de bureaustudie en het oriënterende veldbezoek heeft een beoordeling plaatsgevonden van de effecten van de voorgenomen ingreep op de beschermde natuurwaarden in (de omgeving van) het plangebied.

2.2.4 Vervolgstappen

Op basis van de effectbepaling zijn de vervolgstappen vastgesteld. Hierbij is per soortgroep aangegeven of nader onderzoek nodig is. Indien een soort aanwezig is binnen het plangebied en er sprake is van negatieve effecten, is een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming benodigd. Indien mogelijk wordt aangegeven welke maatregelen kunnen worden genomen om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen of te verzachten (mitigerende maatregelen).

2.3 Beschermde houtopstanden

Er is gekeken naar mogelijke raakvlakken van de voorgenomen werkzaamheden met houtopstanden. Hierbij is in eerste instantie getoetst of omwille van de ruimtelijke ontwikkeling houtopstanden gerooid of geveld dienen te worden. Indien er sprake is van verwijderen van houtopstanden, is bepaald met digitaal beschikbare bronnen of de betreffende houtopstanden vallen onder het beschermingsregime van de Wet natuurbescherming onderdeel houtopstanden. Er is aangegeven of en welke vervolgstappen er nodig zijn voor het uitvoeren van de werkzaamheden in relatie tot dit beschermingsregime.

3 Resultaten

In onderstaande paragrafen worden de resultaten van de bureaustudie en het veldbezoek besproken.

3.1 Beschermde gebieden

In Figuur 3.1 en 3.2 is de ligging van beschermde gebieden in de omgeving van het plangebied weergegeven.

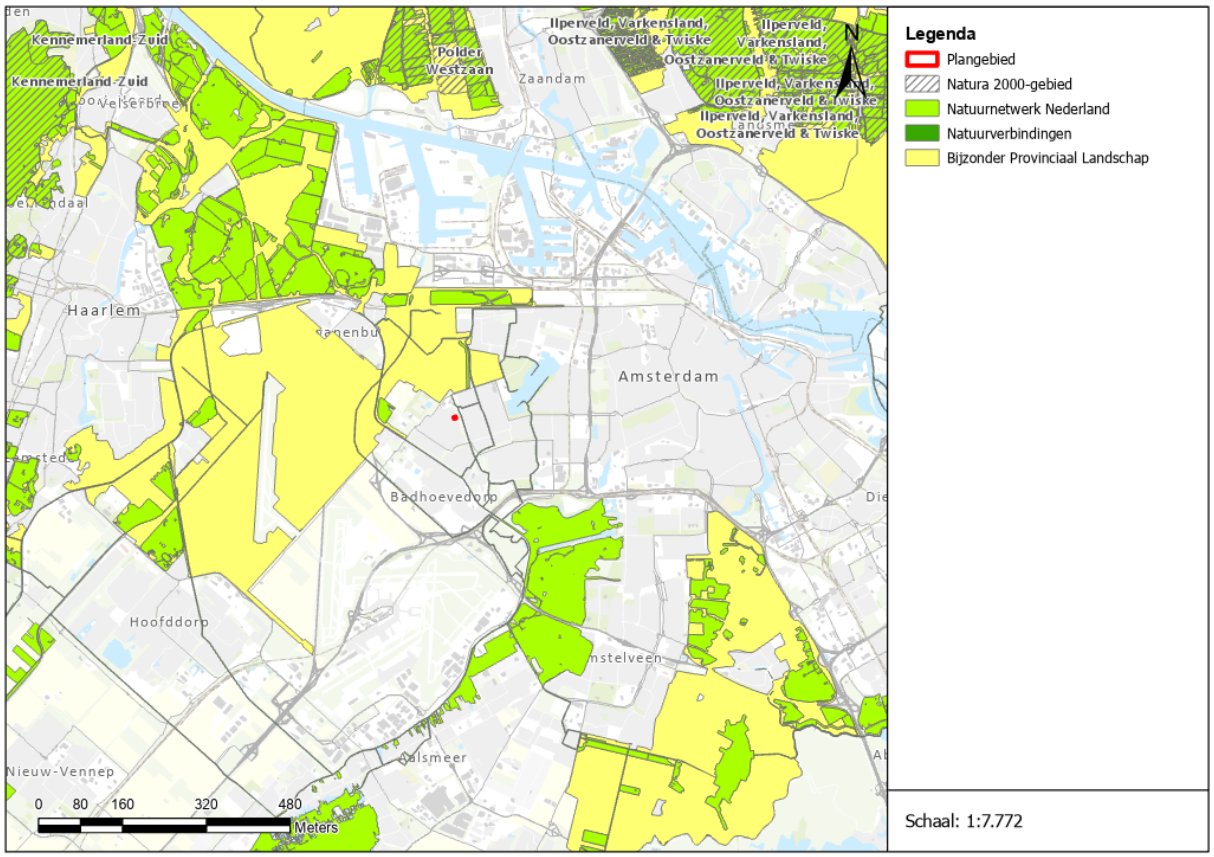

Figuur 3.1: Ligging van beschermde natuurgebieden in de omgeving van het plangebied.

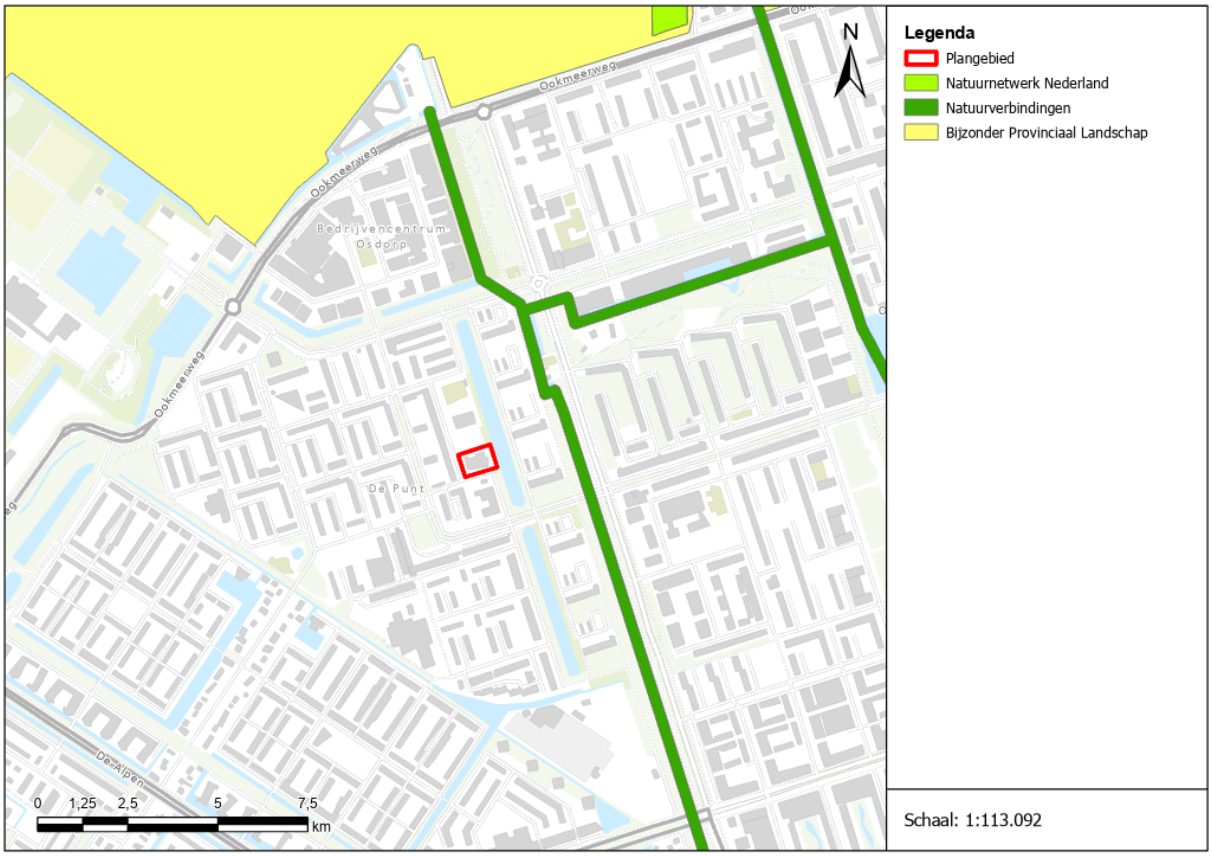

Figuur 3.2: Ligging van beschermde natuurgebieden nabij het plangebied

3.1.1 Natura 2000-gebieden

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is het Natura 2000-gebied Polder Westzaan op een afstand van 9 kilometer ten noorden van het gebied. Op ongeveer 11 kilometer ten noorden van het plangebied is het Natura 2000-gebied Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske gelegen. Het Natura 2000-gebied Polder Westzaan is aangewezen als speciale beschermingszone vanuit de Habitatrichtlijn. Het Natura 2000-gebied Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske is aangewezen in het kader van de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn. Beide Natura 2000-gebieden zijn overbelast met stikstof.

3.1.1.1 Ruimtebeslag

De ingreep leidt niet tot ruimtebeslag op het Natura 2000-netwerk. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Polder Westzaan ligt op een afstand van tenminste 9 kilometer. Directe negatieve effecten als gevolg van oppervlakteverlies zijn daarmee uitgesloten.

3.1.1.2 Verstoring

Gezien de afstand tussen het plangebied en het Natura 2000-gebied Polder Westzaan, en de aanwezigheid van tussenliggende gebouwen en objecten worden indirecte negatieve effecten als gevolg van verstoring door trillingen, licht en optische verstoring uitgesloten.

3.1.1.3 Stikstofdepositie

Realisatiefase

De Natura 2000-gebieden Polder Westzaan en Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske zijn overbelast met stikstof. Per 2 november 2022 is middels uitspraak van de Raad van State de partiële bouwvrijstelling, die sinds 2021 bestond, komen te vervallen. Met het vervallen van de bouwvrijstelling dienen de effecten van stikstof tijdens de realisatiefase van projecten weer inzichtelijk gemaakt te worden. Ook voor voorliggend project is dit het geval. Hiertoe dient een projectspecifieke AERIUS-

berekening uitgevoerd te worden waarin alle stikstof emissiebronnen opgenomen worden en berekend wordt of deze emissiebronnen leiden tot stikstofdepositie in stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden.

Gebruiksfase
Gezien de aard van de werkzaamheden in de gebruiksfase nog niet bekend is kan nog geen uitspraak worden gedaan over een mogelijke toename van stikstofemissie in de nieuwe situatie. Indien er duidelijkheid is over de gebruiksfase zal middels een projectspecifieke AERIUS-berekening getoetst moeten worden of er sprake zal zijn van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden.

3.1.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)
Op een afstand van 180 meter ten oosten van het plangebied bevinden zich de dichtstbijzijnde terreinen die behoren tot de Natuurverbindingen. Natuurverbindingen maken onderdeel uit van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het betreft een watergang met natuurlijke oevers aan de Baden Powellweg.

De sloop en nieuwbouw leidt niet tot ruimtebeslag op het NNN. De provinciale ruimtelijke verordening van de provincie Noord-Holland (juni 2019) ziet alleen op activiteiten binnen NNN-gebied en niet daar buiten. Een beoordeling vanuit externe werking is daarom niet nodig. Er is geen nadere NNN-toetsing benodigd.

3.1.3 Bijzonder Provinciaal Landschap
Op een afstand van 650 meter ten noorden van het plangebied bevinden zich de dichtstbijzijnde terreinen die behoren tot het Bijzonder Provinciaal Landschap. De terreinen betreffen het buitengebied van Osdorp.

De sloop en nieuwbouw leidt niet tot ruimtebeslag op het Bijzonder Provinciaal Landschap. De provinciale ruimtelijke verordening van de provincie Noord-Holland (juni 2019) ziet alleen op activiteiten binnen deze terreinen en niet daar buiten. Een beoordeling vanuit externe werking is daarom niet nodig. Er is geen nadere toetsing van de effecten van de ingreep op Bijzonder Provinciaal Landschap benodigd.

3.2 Beschermde soorten
In deze paragraaf wordt per soortgroep aangegeven welke beschermde soorten er op basis van de bureaustudie en het oriënterend veldbezoek in (de omgeving van) het plangebied worden verwacht. Vervolgens wordt per soortgroep ingegaan op mogelijke effecten die door de werkzaamheden op kunnen treden. Tot slot wordt per soortgroep aangegeven welke vervolgstappen er nodig zijn (zoals maatregelen, nader onderzoek of aanvraag ontheffing).

3.2.1 Vaatplanten
3.2.1.1 Resultaten bureaustudie
Er zijn geen waarnemingen van beschermde vaatplanten in de afgelopen vijf jaar in de omgeving van het plangebied bekend.

3.2.1.2 Resultaten veldbezoek
Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde soorten planten aangetroffen. Het veldbezoek is eind maart uitgevoerd, een periode die minder optimaal is om beschermde soorten goed te identificeren. Op basis van biotoop worden in het plangebied echter ook geen beschermde soorten verwacht. Het plangebied is gelegen binnen de bebouwde kom van een woonwijk in Amsterdam. In en rondom het plangebied bestaat de vegetatie voornamelijk uit aangeplante struiken en bomen op onderhouden grasveldjes. Incidenteel groeien ruderale soorten tussen het gras zoals paarse dovenetel of grote brandnetel. Door het voedselrijke en aangelegde karakter van het terrein worden geen beschermde soorten vaatplanten verwacht.

3.2.1.3 Effectbespreking en vervolgstappen
Er worden geen beschermde soorten vaatplanten binnen het plangebied verwacht. Negatieve effecten op deze soortgroep worden niet verwacht. Voor deze soortgroep zijn geen vervolgstappen benodigd.

3.2.2 Vogels

3.2.2.1 Resultaten bureaustudie

In de onderstaande tabel zijn de beschermde vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten weergegeven waarvan waarnemingen in de omgeving van het plangebied bekend zijn.

Tabel 3.1: Vogels met een jaarrond beschermd nest die in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen in de afgelopen 5 jaar. Bron: NDFF, maart 2023.

Soort	Categorie Wnb
Boomvalk	V
Buizerd	V
Gierzwaluw	V
Grote gele kwikstaart	V
Havik	V
Huismus	V
Kerkuil	V
Ooievaar	V
Ransuil	V
Roek	V
Slechtvalk	V
Sperwer	V
Steenuil	V
Wespendief	V

Legenda categorie Wet natuurbescherming (Wnb): V = vogels (artikel 3.1 Wnb), H = soorten Habitatrichtlijn en/of Verdrag van Bonn of Bern (artikel 3.5 Wnb), N = nationaal beschermde soorten volgens Wnb (artikel 3.10 Wnb), AV = beschermde soorten waarvoor binnen de provincie Noord-Holland een algemene vrijstelling geldt voor ruimtelijke ingrepen.

3.2.2.2 Resultaten veldbezoek

Algemene broedvogels

Er is binnen het plangebied geschikt broedbiotoop aangetroffen voor algemene broedvogels. Het gaat om de heggen rondom het perceel en de struiken rondom de bebouwing. In de heg aan de zuidkant van het perceel is een oud eksternest en duivennest waargenomen, op circa 1 meter hoogte. De heg grenst direct aan het trottoir naast een doorgaande weg. Er zijn tijdens het veldbezoek diverse algemene vogelsoorten waargenomen rondom het plangebied, zoals kauw, wilde eend en houtduif. In het gebouw is een dode koolmees gevonden die mogelijk naar binnen is gevlogen via een gebroken raam maar niet meer zelfstandig uit het gebouw kon komen.

Vogels met jaarrond beschermde nesten

Tijdens het veldbezoek zijn geen vogels met jaarrond beschermde nesten waargenomen. Het plangebied is ongeschikt als verblijfplaats voor vogels met jaarrond beschermde nesten. Ten eerste zijn er in het plangebied geen nesten in bomen aangetroffen die een nestplaats kunnen bieden voor boombewonende soorten. De aangetroffen nesten zijn op onvoldoende hoogte en in een dusdanig verstoorde omgeving gelegen dat gebruik door vogels met jaarrond beschermde nesten op voorhand uitgesloten kan worden. Ten tweede beschikt de aanwezige bebouwing in het plangebied niet over geschikte invliegopeningen en nestplaatsen voor gebouwbewonende soorten met jaarrond beschermde nesten als de huismus of gierzwaluw. De bebouwing heeft een plat dak waardoor geschikte broedruimtes ontbreken. Doordat de bebouwing in de directe omgeving ook platte daken heeft wordt huismus ook niet in de omgeving verwacht. Mogelijk broedt slechtvalk op de flatgebouwen aan de overzijde van de watergang. Echter zijn deze flats op voldoende afstand gelegen (horizontaal en verticaal) dat een effect op potentieel aanwezige broedlocaties op voorhand uit te sluiten is.

3.2.2.3 *Effectbespreking en vervolgstappen*

Algemene broedvogels

Er is binnen het plangebied broedbiotoop aanwezig voor algemene soorten broedvogels. Het vernietigen van bewoonde nesten is verboden conform Wnb artikel 3.1. Dit geldt ook voor het zodanig verstoren van bewoonde nesten dat vogels hun nest verlaten.

Om vernietiging van nesten en verstoring van broedende vogels te voorkomen dienen werkzaamheden waarbij beplanting wordt verwijderd buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd. Voor het broedseizoen geldt geen vaste periode. Het verschilt per soort. Veel vogelsoorten broeden ongeveer tussen 15 maart en 15 juli. Indien werken buiten het broedseizoen niet mogelijk is, moet voorafgaand aan de werkzaamheden door een ter zake kundige worden gecontroleerd of er in de te verwijderen bomen, struiken en nestkasten broedende vogels aanwezig zijn. Indien effecten op broedende vogels niet kunnen worden uitgesloten mag er niet gewerkt worden.

Vogels met jaarrond beschermde nesten

In het plangebied worden geen nesten van jaarrond beschermde vogels verwacht. Negatieve effecten op jaarrond beschermde vogels kunnen worden uitgesloten.

3.2.3 Grondgebonden zoogdieren

3.2.3.1 *Resultaten bureaustudie*

In de onderstaande tabel zijn de beschermde grondgebonden zoogdieren weergegeven waarvan waarnemingen in de omgeving van het plangebied bekend zijn. Het plangebied is tevens binnen het verspreidingsgebied van de steenmarter en bunzing gelegen.

Tabel 3.2: Beschermde grondgebonden zoogdieren die in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen in de afgelopen 5 jaar. Bron: NDFF, maart 2023.

Soort	Categorie Wnb
Boommarter	N
Bosmuis	AV
Dwergmuis	AV
Egel	AV
Haas	AV
Hermelijn	N
Huisspitsmuis	AV
Konijn	AV
Veldmuis	AV
Vos	AV
Wezel	N
Woelrat	AV

Legenda categorie Wet natuurbescherming (Wnb): V = vogels (artikel 3.1 Wnb), H = soorten Habitatrichtlijn en/of Verdrag van Bonn of Bern (artikel 3.5 Wnb), N = nationaal beschermde soorten volgens Wnb (artikel 3.10 Wnb), AV = beschermde soorten waarvoor binnen de provincie Noord-Holland een algemene vrijstelling geldt voor ruimtelijke ingrepen.

3.2.3.2 *Resultaten veldbezoek*

Door het ontbreken van 5.1, 2, e en de stedelijke ligging van het plangebied kan aanwezigheid van boommarter op voorhand worden uitgesloten. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen van zoogdieren waargenomen. Er zijn heggen en struiken aanwezig binnen het plangebied waar zich algemene soorten als egel kunnen bevinden. Dit zijn door de provincie Noord-Holland algemeen vrijgestelde soorten bij ruimtelijke ontwikkelingen. Hermelijn, bunzing, wezel en steenmarter worden niet in het plangebied verwacht. Er staan enkele struiken die voldoende dekking bieden voor deze soorten maar deze struiken staan geïsoleerd (Figuur 3.3). De heggen rondom het perceel hebben geen ondergroei waardoor onvoldoende dekking aanwezig is. Hierdoor ligt het plangebied niet in verbinding met de omgeving.

Figuur 3.3: Vrijstaande struiken op het perceel. De struiken rondom de glijbaan staan tevens los in het veld.

3.2.3.3 Effectbespreking en vervolgstappen

Het plangebied is geschikt voor algemene soorten grondgebonden zoogdieren, zoals de egel. Deze dieren kunnen door de werkzaamheden worden verstoord. Er is geen ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig omdat de soorten algemeen zijn vrijgesteld door de provincie Noord-Holland bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel moet worden voldaan aan de algemene zorgplicht (artikel 1.11 Wnb). Dit kan bijvoorbeeld door de werkzaamheden waarbij vegetatie wordt verwijderd van één kant uit te voeren zodat aanwezige dieren de kans krijgen zich te verplaatsen.

In het plangebied worden geen verblijfplaatsen van niet-vrijgestelde beschermde soorten grondgebonden zoogdieren verwacht. Daarnaast vormt het plangebied geen essentieel foerageergebied voor deze soorten. Er zijn geen vervolgstappen benodigd.

3.2.4 Vleermuizen

3.2.4.1 Resultaten bureaustudie

In de onderstaande tabel zijn de soorten vleermuizen weergegeven waarvan waarnemingen in de omgeving van het plangebied bekend zijn. Het plangebied is tevens binnen het verspreidingsgebied van de watervleermuis, meervleermuis en rosse vleermuis gelegen.

Tabel 3.3: Beschermde vleermuizen die in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen in de afgelopen 5 jaar. Bron: NDFF, maart 2023.

Soort	Categorie Wnb
Gewone dwergvleermuis	H
Ruige dwergvleermuis	H
Laatvlieger	H

Legenda categorie Wet natuurbescherming (Wnb): V = vogels (artikel 3.1 Wnb), H = soorten Habitatrichtlijn en/of Verdrag van Bonn of Bern (artikel 3.5 Wnb), N = nationaal beschermde soorten volgens Wnb (artikel 3.10 Wnb), AV = beschermde soorten waarvoor binnen de provincie Noord-Holland een algemene vrijstelling geldt voor ruimtelijke ingrepen.

3.2.4.2 Resultaten veldbezoek

Het oriënterende veldbezoek heeft overdag plaatsgevonden waardoor geen actieve vleermuizen konden worden waargenomen. Wel is zo goed als mogelijk biotoopinformatie verzameld om de aan- of afwezigheid van mogelijke foerageergebieden, vliegroutes en verblijfplaatsen te bepalen.

Vleermuizen foerageergebied

De heggen in het plangebied vormen potentieel foerageergebied voor vleermuizen. Bij de herontwikkeling van de locatie zal dit potentiële foerageergebied door ruimtebeslag verdwijnen. Er blijft

echter voldoende foerageergebied in de directe omgeving van het plangebied bewaard, zoals de watergang met bomenrij direct ten oosten van het plangebied en de achtertuinen van de woningen aan de overzijde van de straat. Het gaat daarom niet om essentieel foerageergebied.

Vleermuizen vliegroutes

De heggen op het perceel vormen een lijnvormig element. De heggen zijn gelegen tussen bebouwing ten westen van het plangebied die vleermuisgeschikt zijn (zie volgende paragraaf) en de watergang met bomenrij ten oosten van het plangebied, die mogelijk als essentiële vliegroute functioneren. Echter zijn aan de overzijde van de Schuitenhuisstraat en de Hoekslootstraat bebouwing en bomenrijen gelegen die het functioneren van de heggen kunnen overnemen. De heggen betreffen hierdoor geen essentiële vliegroute.

Vleermuizen verblijfplaatsen

De bomen binnen het plangebied zijn tijdens het veldbezoek visueel geïnspecteerd op holten en loshangende stukken boomschors die geschikt zijn voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Er zijn geen boomholten of loshangende stukken schors aangetroffen die geschikt zijn voor verblijfplaatsen van vleermuizen.

De bebouwing heeft een plat dak met dakrand. De dakrand is ongeschikt om vleermuizen toegang tot het dak te verlenen doordat deze rand strak tegen het dak aan zit. Echter zijn op diverse plekken open stootvoegen in de gevel aanwezig of gaten in de beplating onder de dakrand aanwezig (Figuren 3.4 t/m 3.6). Mogelijk maken gebouwbewonende vleermuizen gebruik van de bebouwing als zomer-, kraam- of paarverblijfplaats. Gezien het gebouw één bouwlaag hoog is zal het gebouw geen functie als massawinterverblijfplaats hebben. De soorten die gebruik kunnen maken van de bebouwing zijn gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en meervleermuis.

Figuur 3.4: Open stootvoegen aan de buitengevel (rood omcirkeld).

Figuur 3.5: Kapotte beplating onder de dakrand en onder de kozijnen waar spleetvormige ruimtes achter zitten.

Figuur 3.6: Open stootvoegen in de gevel bij één van de twee binnenplaatsjes (rood omcirkeld).

3.2.4.3 Effectbespreking en vervolgstappen

Vleermuizen foerageergebied

In het plangebied zijn heggen aanwezig die door vleermuizen als foerageergebied kunnen worden gebruikt. Echter zijn in de directe omgeving meer geschikte foerageermogelijkheden aanwezig, waardoor het aanwezige foerageergebied niet essentieel wordt geacht.

Door de voorgenomen werkzaamheden kunnen wel negatieve effecten optreden op foerageergebieden aangrenzend aan het plangebied door verstoring door licht. Deze negatieve effecten kunnen worden voorkomen door te werken tussen zonsopgang en zonsondergang. Indien dit niet mogelijk is dient gebruik te worden gemaakt van gerichte verlichting waarbij de groenstructuren en watergang onverlicht blijven.

Vleermuizen vliegroutes

In het plangebied zijn lijnvormige structuren aanwezig in de vorm van bomenrijen en/of watergangen. Gezien de aanwezigheid van alternatieve vliegroutes in de omgeving, kan er worden uitgesloten dat de aangetroffen vliegroute in het plangebied een essentiële vliegroute is.

Vleermuizen verblijfplaatsen

Er zijn geen bomen met potenties voor vleermuisverblijfplaatsen aangetroffen binnen het plangebied. Wel is bebouwing aangetroffen die geschikt is als verblijfplaats voor vleermuizen. Indien er werkzaamheden plaatsvinden aan deze gebouwen dient er nader onderzoek uitgevoerd te worden naar het gebruik van deze potentiële verblijfplaatsen. Dit onderzoek houdt in dat er 3 bezoeken plaatsvinden in de periode 15 mei tot 15 juli (waarvan 2 keer ‘s avonds en 1 keer ’s ochtends) om zomer- en kraamverblijven te onderzoeken. Aanvullend vinden 2 bezoeken in de periode 15 augustus tot 15 september plaats in verband met paar- en winterverblijven. Dit zijn twee nachtbezoeken (Vleermuisprotocol NGB, 2021). Het onderzoek dient uitgevoerd te worden naar de soorten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en meervleermuis. Indien verblijfplaatsen van vleermuizen worden aangetroffen tijdens het nader onderzoek is een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming benodigd om de werkzaamheden uit te voeren.

3.2.5 Reptielen

3.2.5.1 Resultaten bureaustudie

In de omgeving van het plangebied zijn geen waarnemingen van beschermde reptielen gedaan. Wel is het plangebied binnen het verspreidingsgebied van ringslang gelegen, een nationaal beschermde soort (artikel 3.10 Wnb).

3.2.5.2 *Resultaten veldbezoek*

Tijdens het veldbezoek zijn geen reptielen waargenomen. Op basis van het stedelijke biotoop en het ontbreken van broeihopen binnen het plangebied worden er geen beschermde reptielen verwacht.

3.2.5.3 *Effectbespreking en vervolgstappen*

Er worden geen beschermde soorten reptielen in het plangebied verwacht. Negatieve effecten op beschermde reptielen worden hiermee niet verwacht.

3.2.6 Amfibieën

3.2.6.1 *Resultaten bureaustudie*

In de onderstaande tabel zijn de beschermde soorten amfibieën weergegeven waarvan waarnemingen in de omgeving van het plangebied bekend zijn.

Tabel 3.4: Beschermde amfibieën die in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen in de afgelopen 5 jaar. Bron: NDFF, maart 2023.

Soort	Categorie Wnb
Bruine kikker	AV
Kleine watersalamander	AV
Meerkikker	AV
Rugstreeppad	N

Legenda categorie Wet natuurbescherming (Wnb): V = vogels (artikel 3.1 Wnb), H = soorten Habitatrichtlijn en/of Verdrag van Bonn of Bern (artikel 3.5 Wnb), N = nationaal beschermde soorten volgens Wnb (artikel 3.10 Wnb), AV = beschermde soorten waarvoor binnen de provincie Noord-Holland een algemene vrijstelling geldt voor ruimtelijke ingrepen.

3.2.6.2 *Resultaten veldbezoek*

Er zijn geen watergangen aanwezig binnen het plangebied waarin of waarlangs zich beschermde soorten amfibieën kunnen bevinden. Mogelijk overwinteren algemene amfibieën onder de heggen op het perceel. Het is niet uit te sluiten dat er door de provincie Noord-Holland algemeen vrijgestelde soorten amfibieën, zoals gewone pad, in het plangebied aanwezig zijn. Er worden binnen het plangebied geen soorten amfibieën verwacht die niet algemeen zijn vrijgesteld door de provincie Noord-Holland. De watergang naast het plangebied is ongeschikt als voortplantingslocatie voor niet-vrijgestelde beschermde amfibieën doordat deze breed en diep is en geen watervegetatie bevat.

3.2.6.3 *Effectbespreking en vervolgstappen*

Het plangebied is geschikt voor algemene soorten amfibieën, zoals de gewone pad. Deze dieren kunnen door de werkzaamheden worden verstoord. Er is geen ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig omdat de soorten algemeen zijn vrijgesteld door de provincie Noord-Holland bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel moet worden voldaan aan de algemene zorgplicht (artikel 1.11 Wnb). Dit kan bijvoorbeeld door de werkzaamheden waarbij vegetatie wordt verwijderd van één kant uit te voeren zodat aanwezige dieren de kans krijgen zich te verplaatsen.

In het plangebied worden geen niet-vrijgestelde beschermde soorten amfibieën verwacht. Wel staat rugstreeppad erom bekend als een soort die zich in tijdelijke situaties zoals bouwplaatsen vestigt. De rugstreeppad is waargenomen op circa 2 kilometer ten noorden van het plangebied in het buitengebied van Osdorp. Gezien een zeer stedelijke omgeving met grote watergangen tussen de populatie rugstreeppadden en het plangebied is gelegen, wordt rugstreeppad niet binnen het plangebied verwacht. Negatieve effecten kunnen worden uitgesloten. Er zijn geen vervolgstappen benodigd.

3.2.7 Vissen

3.2.7.1 *Resultaten bureaustudie*

Er zijn geen waarnemingen van beschermde soorten vissen in de omgeving van het plangebied bekend.

3.2.7.2 Resultaten veldbezoek

Er zijn geen wateren aanwezig binnen het plangebied waarin zich vissen kunnen bevinden. Ten oosten van het plangebied ligt een brede watergang zonder zichtbare watervegetatie waar zich mogelijk algemene vissoorten in kunnen bevinden.

3.2.7.3 Effectbespreking en vervolgstappen

In of nabij het plangebied zijn geen wateren aanwezig waarin zich beschermde soorten vissen kunnen bevinden. Negatieve effecten kunnen worden uitgesloten. Er zijn geen vervolgstappen benodigd.

3.2.8 Ongewervelden

3.2.8.1 Resultaten bureaustudie

In de onderstaande tabel zijn de beschermde soorten ongewervelden weergegeven waarvan waarnemingen in de omgeving van het plangebied bekend zijn.

Tabel 3.5: Beschermde ongewervelden die in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen in de afgelopen 5 jaar. Bron: NDFF, maart 2023.

Soort	Categorie Wnb
Grote vos	N

Legenda categorie Wet natuurbescherming (Wnb): V = vogels (artikel 3.1 Wnb), H = soorten Habitatrichtlijn en/of Verdrag van Bonn of Bern (artikel 3.5 Wnb), N = nationaal beschermde soorten volgens Wnb (artikel 3.10 Wnb), AV = beschermde soorten waarvoor binnen de provincie Noord-Holland ministerie LNV een algemene vrijstelling geldt voor ruimtelijke ingrepen.

3.2.8.2 Resultaten veldbezoek

De grote vos legt zijn eieren op iep, zoete kers, populier en sommige wilgensoorten. Het geschikte habitat is bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote vrijstaande bomen. Dergelijke waardplanten of biotoop zijn niet aangetroffen binnen het plangebied. Binnen en rondom het plangebied zijn ook geen watergangen aanwezig die geschikt zijn als leefgebied voor beschermde libellen of andere beschermde ongewervelden (zoals platte schijfhoren). De watergang ten oosten van het plangebied is breed en ontbreekt aan geschikte (water)vegetatie.

3.2.8.3 Effectbespreking en vervolgstappen

Negatieve effecten op deze soortgroep worden niet verwacht. Voor deze soortgroep zijn geen vervolgstappen benodigd.

3.3 Invasieve exoten

Uit de bureaustudie (NDFF) blijkt dat in de omgeving van het plangebied de volgende invasieve uitheemse soorten (exoten) van de Unielijst zijn waargenomen: Grote waternavel, reuzenbalsemien, reuzenbereklauw, watersla, muskusrat, geelbuikschildpad, roodwangschildpad, chinese wolhandkrab, gevlekte Amerikaanse rivierkreeft, rode Amerikaanse rivierkreeft. Er zijn tijdens het oriënterend veldbezoek geen exoten in of rondom het plangebied waargenomen.

3.4 Houtopstanden

Binnen het plangebied staan enkele bomen en een haag. Er staan geen houtopstanden binnen het plangebied zoals gedefinieerd in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming. Er zijn daarom geen verdere acties in het kader van beschermde houtopstanden vanuit de Wet natuurbescherming noodzakelijk. Mogelijk kan voor de kap van de houtopstanden wel een omgevingsvergunning van de gemeente aan de orde zijn vanwege bepalingen in de APV of planregels in het bestemmingsplan. Dit dient nader te worden te worden bekeken

4 Conclusie

In onderstaande paragrafen worden de conclusies en aanbevelingen uit de quickscan besproken.

4.1 Beschermde gebieden

4.1.1 Natura 2000-gebieden

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is het Natura 2000-gebied Polder Westzaan op een afstand van 9 kilometer ten noorden van het gebied. Op ongeveer 11 kilometer ten noorden van het plangebied is het Natura 2000-gebied Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske gelegen. Gezien de afstand tussen het plangebied en de omliggende Natura 2000-gebieden zijn negatieve effecten door verstoring op Natura 2000-gebied uitgesloten.

Voor mogelijke stikstofdepositie op gevoelige habitattypen/-soorten in Natura 2000-gebieden tijdens de realisatiefase en gebruiksfase van het project dienen de effecten middels projectspecifieke AERIUS-berekening inzichtelijk gemaakt te worden.

4.1.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Er is geen ruimtebeslag op het NNN. Gezien de aard van de werkzaamheden en afstand van tenminste 180 meter worden indirecte negatieve effecten zoals verstoring en verontreiniging op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN eveneens uitgesloten. Er is geen nadere NNN-toetsing benodigd.

4.1.3 Bijzonder Provinciaal Landschap

Er is geen ruimtebeslag op Bijzonder Provinciaal Landschap. Gezien de aard van de werkzaamheden en afstand van tenminste 650 meter worden indirecte negatieve effecten zoals verstoring en verontreiniging op de wezenlijke kenmerken en waarden van het Bijzonder Provinciaal Landschap tevens uitgesloten. Er is geen nadere toetsing benodigd.

4.2 Beschermde soorten

Binnen het plangebied is biotoop aangetroffen die geschikt is voor beschermde soorten (Wnb) waarvoor geen algemene vrijstelling geldt. Het gaat om soorten uit de volgende soortgroepen: algemene broedvogels en vleermuizen.

In onderstaande tabel is per soortgroep aangegeven of er nader onderzoek nodig is en mogelijk een ontheffing nodig is in het kader van de Wet natuurbescherming.

Tabel 4.1: Conclusies en aanbevelingen over beschermde soorten (Wet natuurbescherming).

Soortgroep	Beschermde soorten/functie?	Nader onderzoek nodig?	Ontheffing Wet natuurbescherming nodig?
Vaatplanten	Nee	Nee	Nee
Algemene Broedvogels	Ja	Nee	**Nee, mits** maatregelen worden genomen om vernietiging van nesten en verstoring van broedende vogels te voorkomen.
Vogels met jaarrond beschermde nesten	Nee	Nee	Nee

Soortgroep	Beschermde soorten/functie?	Nader onderzoek nodig?	Ontheffing Wet natuurbescherming nodig?
Grondgebonden zoogdieren	Ja, algemeen vrijgestelde soorten zoals egel.	Nee	**Nee, mits** er rekening wordt gehouden met de algemene zorgplicht (artikel 1.11). Het betreft namelijk door de provincie Noord-Holland algemeen vrijgestelde dieren bij ruimtelijke ordening.
Vleermuizen foerageergebied	Nee, geen essentieel foerageergebied	Nee	**Nee, mits** tijdelijke verstoring wordt voorkomen door uitsluitend overdag te werken of door gebruik te maken van gerichte verlichting waarbij het omliggend groen en de watergang onverlicht blijven.
Vleermuizen vliegroutes	Nee, geen essentiële vliegroute	Nee	**Nee, mits** tijdelijke verstoring wordt voorkomen door uitsluitend overdag te werken of door gebruik te maken van gerichte verlichting waarbij het omliggend groen en de watergang onverlicht blijven.
Vleermuizen verblijfplaatsen	Ja	Ja	**Mogelijk, wanneer** uit nader onderzoek blijkt dat verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn in de bebouwing.
Reptielen	Nee	Nee	Nee
Amfibieën	Ja, algemeen vrijgestelde soorten zoals gewone pad.	Nee	**Nee, mits** er rekening wordt gehouden met de algemene zorgplicht (artikel 1.11). Het betreft namelijk door de provincie Noord-Holland algemeen vrijgestelde dieren bij ruimtelijke ordening.
Vissen	Nee	Nee	Nee
Ongewervelden	Nee	Nee	Nee

4.2.1 Nader onderzoek

In bovenstaande tabel is aangegeven dat er nader onderzoek nodig is naar vleermuizen. Dit onderzoek is hieronder beschreven:

Tabel 4.2: Beschrijving van het nader onderzoek.

Soort	Onderzoek
Vleermuizen verblijfplaatsen gebouwen	Dit onderzoek houdt in dat er drie bezoeken plaatsvinden in de periode 15 mei tot 15 juli (waarvan twee keer ‘s avonds en een keer ’s ochtends) om zomer- en kraamverblijven te onderzoeken. Aanvullend vinden twee bezoeken in de periode 15 augustus tot 15 september plaats in verband met paar- en individuele winterverblijven. Dit zijn twee nachtbezoeken[1].

4.2.2 Maatregelen

Uit de quickscan volgt een aantal maatregelen. In onderstaande tabel staan de maatregelen weergegeven. Dit betreft ook maatregelen vanuit de algemene zorgplicht.

[1] Vleermuisprotocol (januari 2021). NGB.

Tabel 4.3: Aanbevelingen over maatregelen.

Soortgroep	Maatregel
Algemene broedvogels	Om effecten op broedende vogels te voorkomen dienen werkzaamheden, waarbij beplanting wordt verwijderd buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd. Voor het broedseizoen geldt geen vaste periode. Het verschilt per soort. Veel vogelsoorten broeden ongeveer tussen 15 maart en 15 juli. Indien werken buiten het broedseizoen niet mogelijk is, moet voorafgaand aan de werkzaamheden door een ter zake kundige op het gebied van broedvogels worden gecontroleerd of broedende vogels aanwezig zijn. Dit geldt ook voor de periode vlak voor of na het broedseizoen, het gaat om een broedgeval ongeacht de datum. Indien effecten op broedende vogels niet kunnen worden uitgesloten **mag er niet gewerkt worden**.
Grondgebonden zoogdieren en amfibieën	Om effecten op algemeen beschermde kleine grondgebonden zoogdieren en amfibieën zoveel mogelijk te beperken dienen werkzaamheden waarbij vegetatie wordt verwijderd van één kant te worden uitgevoerd, zodat aanwezige dieren de kans krijgen om zich te verplaatsen. Deze maatregel valt onder de zorgplicht (artikel 1.11 Wnb).

4.3 Invasieve exoten

Er zijn tijdens het oriënterend veldbezoek geen exoten in of rondom het plangebied waargenomen. Vervolgstappen zijn niet benodigd.

4.4 Houtopstanden

Er staan geen houtopstanden binnen het plangebied zoals gedefinieerd in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming. Er zijn daarom geen verdere acties in het kader van beschermde houtopstanden vanuit de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

4.5 Kansen voor natuur

Om biodiversiteit in en rondom het plangebied te verhogen, kunnen de volgende maatregelen worden toegepast:

- Plaatsen van vleermuiskasten of geschikt maken of open houden van spouwmuren van nieuwbouw voor vleermuizen;
- Plaatsen van voorzieningen voor huismussen en gierzwaluwen door middel van speciale dakpannen, vogelvides of inmetselstenen;
- Zoveel mogelijk terrein onverhard laten;
- Aanleggen van de nieuwe tuin met groenstructuren met inheemse soorten zoals vogelkers, sporkehout en meidoorn die insecten, vogels en vlinders kunnen aantrekken.

5 Bronnen

Kennisdocument Gewone dwergvleermuis. BIJ12, versie juli 2017.

Kennisdocument Ruige dwergvleermuis. BIJ12, versie juli 2017.

Nationale Databank voor Flora en Fauna (maart 2022).

Vleermuisprotocol (januari 2021). NGB.

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

In deze bijlage staat een beschrijving van de relevante wet- en regelgeving en het beleidskader.

1.1 Wet natuurbescherming (Wnb)

De Wet natuurbescherming (Wnb) is op 1 januari 2017 in werking getreden. De Wnb richt zicht op bescherming van gebieden, soorten en houtopstanden. Met de in werking treding van de Wnb zijn de oude Natuurbeschermingswet 1998, Flora- en faunawet en de Boswet vervallen.

1.1.1 Bevoegd gezag

De provincies zijn in de meeste gevallen het bevoegde gezag voor het al dan niet verlenen van vergunningen en ontheffingen in het kader van de Wet natuurbescherming. Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, is het rijk in de vorm van de minister van LNV bevoegd gezag. Dit is uitgewerkt in artikel 1.3 van het Besluit natuurbescherming en betreffen handelingen en projecten voor aanleg, uitbreiding en, voor zover van toepassing, inrichting, alsmede wijziging, gebruik, beheer en onderhoud van onder andere hoofdwegen, hoofdvaarwegen, hoofdspoorwegen, primaire terreinen, gastransportnet, hoogspanningsleidingen met een spanning van tenminste 220 kV, winning van delfstoffen, kustlijn, bepaalde visserij, activiteiten Koninklijk Huis, etc.

Gemeenten hebben een loketfunctie. Het is mogelijk om een natuurvergunning ‘aan te haken’ bij de omgevingsvergunning, maar dit hoeft niet.

1.1.2 Gebiedsbescherming

De gebiedsbescherming is vastgelegd in artikel 2.1 tot en met 2.11 van de Wet natuurbescherming. Hierin wordt de aanwijzing en bescherming van Natura 2000-gebieden geregeld. Hiermee zijn de verplichtingen uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn, voor zover die betrekking hebben op gebiedsbescherming, geïmplementeerd in het Nederlands recht. De begrenzing van de Natura 2000-gebieden en de instandhoudingdoelstellingen voor die gebieden zijn vastgelegd in de aanwijzingsbesluiten voor de betreffende gebieden. De instandhoudingdoelstellingen beschrijven voor de voor het gebied aangewezen habitattypen en soorten of een bepaalde ontwikkeling ervan gewenst is of dat het behoud ervan op het aanwezige niveau moet worden nagestreefd. Voor activiteiten of projecten die schadelijk kunnen zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Deze vergunningen worden verleend door de provincies of door de Minister van LNV.

Voortoets en Passende beoordeling

Bij plannen in, of in de nabijheid (externe werking) van, een Natura 2000-gebied dienen de initiatiefnemers in een oriënterende fase (voortoets) te onderzoeken of het plan een significant negatief effect op de instandhoudingdoelstellingen van het betreffende Natura 2000-gebied kan hebben. Met externe werking wordt bedoeld dat ook activiteiten buiten het gebied de natuurwaarden in het gebied kunnen beïnvloeden. Indien na dit onderzoek niet kan worden uitgesloten dat de activiteit een significant negatief effect heeft, dient de initiatiefnemer meer gedetailleerd dan in de oriënterende fase in kaart te brengen wat de effecten van de activiteit kunnen zijn. Daarbij dienen ook, indien noodzakelijk, de mitigerende maatregelen te worden betrokken. Deze analyse heet een ´passende beoordeling´. Het bevoegd gezag toetst de passende beoordeling. Wanneer uit de passende beoordeling alsnog de zekerheid wordt verkregen dat de activiteit niet leidt tot significant negatieve effecten, kan de activiteit doorgang vinden. Wanneer uit de voortoets blijkt dat er wel kans is op een negatief effect, maar dit als niet significant kan worden gezien, kan eveneens, op basis van een verslechteringstoets toestemming voor het uitvoeren van de activiteit worden verleend. Wanneer uit de passende beoordeling blijkt dat significante negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten, kan het project alleen doorgang vinden op grond van de “ADC-criteria”.
Dit betekent dat:

- A – alternatieve oplossingen voor het plan ontbreken;
- D – er dwingende redenen van groot openbaar belang zijn, en

- C – de initiatiefnemer compenserende maatregelen vooraf en tijdig treft.

Zorgplicht
Binnen de kaders van de Wet natuurbescherming is de Zorgplichtbepaling (artikel 1.11) van toepassing. Deze zorgplicht houdt o.a. in dat als een activiteit wordt ondernomen waarvan kan worden vermoed dat deze nadelig kan zijn voor de natuurwaarden van het gebied, deze activiteit niet plaats mag vinden. Ook moeten alle maatregelen worden genomen om nadelige gevolgen te voorkomen of te beperken.

Stikstofdepositie
Stikstofdepositie vormt veelal een knelpunt bij de besluitvorming over plannen en projecten, omdat in veel Natura 2000-gebieden overbelasting van stikstof een probleem is voor de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen voor de voor het gebied aangewezen soorten en habitattypen. Per 2 november 2022 is middels uitspraak van de Raad van State de partiele bouwvrijstelling, die sinds 1 juli 2021 bestond, komen te vervallen. Met het vervallen van de bouwvrijstelling dienen de effecten van stikstof tijdens de realisatiefase van projecten weer inzichtelijk gemaakt te worden middels eens projectspecifieke AERIUS berekening. Ook voor de gebruiksfase dient bepaald te worden of aanvullende stikstofemissie en -depositie te verwachten is. Als dit het geval is dient ook voor deze fase een projectspecifieke AERIUS berekening uitgevoerd te worden. Wanneer depositie niet uitgesloten kan worden is aanvullende toetsing (voortoets, passende beoordeling, ADC-toets) benodigd en of dient gekeken te worden of de depositie middels mitigerende maatregelen of interne/externe saldering weggenomen kan worden. Bij een ADC-toets dient aangetoond te worden dat er geen Alternatief is met minder schadelijke effecten voor Natura 2000-gebieden, er een Dwingende reden van groot openbaar belang is en dat er Compenserende maatregelen worden getroffen voor Natura 2000-gebieden.

1.1.3 Soortbescherming
De Wet natuurbescherming maakt onderscheid tussen:
1) soorten van de Vogelrichtlijn (artikel 3.1 e.v. Wnb);
2) soorten van de Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern en Verdrag van Bonn (artikel 3.5 e.v. Wnb);
3) ‘andere soorten’ (artikel 3.10 e.v. Wnb).

Vogelrichtlijn (artikel 3.1 e.v. Wnb)
Het beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn is vastgelegd in artikel 3.1.
1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Onder de Wet natuurbescherming geldt dat het voor vogels zoals opgenomen in artikel 3.1 mogelijk is om bij ruimtelijke ontwikkelingen te werken volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Indien de voorgenomen ontwikkeling valt binnen de reikwijdte van de gedragscode en er volgens de bepalingen uit de gedragscode wordt gewerkt, geldt er een vrijstelling van ontheffingplicht.

Bij de aanvraag van een ontheffing voor overtreding van de verbodsbepalingen wordt de aanvraag getoetst op:
- Er is geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- Aanwezigheid geldig wettelijk belang conform Vogelrichtlijn. Een geldig wettelijk belang voor deze categorie soorten is o.a. belang 1: ‘in het belang van de volksgezondheid of openbare veiligheid’;
- Er is geen verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern en/of Bonn (artikel 3.5 e.v. Wnb)

Deze categorie bestaat uit Europees beschermde soorten. De verbodsbepalingen zijn vastgelegd in artikel 3.5:

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Onder de Wet natuurbescherming geldt dat het voor streng beschermde soorten zoals opgenomen in artikel 3.5 mogelijk is om bij ruimtelijke ontwikkelingen te werken volgens een door de Minister goedgekeurde gedragscode. Indien de voorgenomen ontwikkeling valt binnen de reikwijdte van de gedragscode en er volgens de bepalingen uit de gedragscode wordt gewerkt, geldt er een vrijstelling van ontheffingplicht.

Bij de aanvraag van een ontheffing voor overtreding van de verbodsbepalingen wordt de aanvraag getoetst op:

- Er is geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- Aanwezigheid geldig wettelijk belang conform Habitatrichtlijn. Een geldig wettelijk belang voor deze categorie soorten is o.a. belang 3: ‘in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten’;
- Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Andere soorten (artikel 3.10 e.v. Wnb)
De categorie ‘andere soorten’ bestaat uit soorten zoals opgenomen in bijlage A en B van de wettekst. Dit zijn nationaal beschermde soorten. De verbodsbepalingen zijn vastgelegd in artikel 3.10. Het is verboden:

a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Onder de Wet natuurbescherming geldt dat het voor deze categorie soorten zoals opgenomen in artikel 3.10, mogelijk is om bij ruimtelijke ontwikkelingen te werken volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Indien de voorgenomen ontwikkeling valt binnen de reikwijdte van de gedragscode en er volgens de bepalingen uit de gedragscode wordt gewerkt, geldt er een vrijstelling van ontheffingplicht.

Bij de aanvraag van een ontheffing voor overtreding van de verbodsbepalingen wordt de aanvraag beoordeeld op:

- Er is geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- Aanwezigheid geldig wettelijk belang. Een geldig wettelijk belang voor deze categorie soorten is o.a. belang h ‘in het algemeen belang’;
- Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Algemeen vrijgestelde soorten
Voor soorten van de categorie ‘andere soorten’ (bijlage A en B van de wettekst) kan een vrijstellingsregeling gelden, die per provincie anders kan worden ingestoken. De meeste provincies en het ministerie van LNV hebben ‘tabel 1 soorten’ van de oude Flora- en faunawet opnieuw vrijgesteld bij ruimtelijke ontwikkelingen. Dit zijn soorten zoogdieren en soorten amfibieën.

Bovengenoemde soorten zijn bij ruimtelijke projecten algemeen vrijgesteld van vergunningplicht. Wel dient rekening te worden gehouden met de zorgplicht (artikel 1.11 Wet natuurbescherming). Deze zorgplicht houdt in dat eenieder nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moet voorkomen.

1.1.4 Bescherming houtopstanden
De bescherming van houtopstanden is vastgelegd in artikel 4.1 tot en met 4.9 van de Wet natuurbescherming. Binnen de Wet natuurbescherming worden houtopstanden beschermd die aan bepaalde voorwaarden voldoen (Wnb artikel 4.1). Conform artikel 4.2 is het verboden houtopstanden te kappen zonder hier vooraf een melding van te maken aan het bevoegd gezag indien wordt voldaan aan de volgende twee punten:

- de houtopstand buiten de 'bebouwde kom Wnb Houtopstanden' ligt. De begrenzing van de bebouwde kom in de zin van de Wnb komt niet altijd overeen met de begrenzing van de bebouwde kom op grond van de Wegenverkeerswet. Als een gemeente geen bebouwde kom in de zin van de Wnb heeft vastgesteld, is de Wnb overal van toepassing in die betreffende gemeente;
- de houtopstand waarin de bomen worden gekapt groter is dan 10 are (1.000 vierkante meter) of het gaat om bomen in een rijbeplanting van 20 bomen of meer.

De meldplicht geldt niet voor:

a. houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgesteld grenzen van de bebouwde kom;
b. houtopstanden op erven of in tuinen;
c. fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
d. naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
e. kweekgoed
f. uit populieren of wilgen bestaande
    1. wegbeplantingen
    2. beplantingen langs waterwegen, en
    3. eenrijige beplantingen langs landbouwgronden.
g. het dunnen van een houtopstand
h. uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
    1. ten minste eens per 10 jaar worden geoogst;
    2. Bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken brede dan twee meter, en
    3. zijn aangelegd na 1 januari 2013.

De Wet natuurbescherming stelt dat wanneer houtopstanden worden gekapt, er voorafgaand aan de kap een meldingsplicht bij het bevoegd gezag is, veelal de provincie. De provincie bepaalt welke informatie omtrent de te kappen opstand aangeleverd dient te worden, op welke termijn dit aangeleverd dient te worden en welke voorwaarden voor de uitvoering van de kap gelden. Daarnaast geldt dat binnen drie jaar na de kap een herbeplantingsplicht geldt (door aanplant, bezaaiing of natuurlijke verjonging dan wel op andere wijze realiseren van een nieuwe houtopstand). Wanneer dat niet op dezelfde plaats kan, dan kan een provincie ontheffing verlenen de herbeplanting op andere gronden toe te staan indien de herbeplanting voldoet aan bij provinciale verordening gestelde regels. Verder kunnen provincies ontheffing of vrijstelling verlenen voor bepaalde verbodsbepalingen en/of voorwaarden omtrent herbeplanting.

Houtopstanden zijn tevens beschermd op grond van gemeentelijk regelgeving. Dit is vastgelegd in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) van de betreffende gemeente. Ook kan de bescherming van een houtopstand zijn opgenomen in de planregels bij een bestemmingsplan. Bij voorgenomen kap van houtopstanden dient daarom ook altijd naar de bepalingen in de APV en naar de planregels in het bestemmingsplan te worden gekeken. In verband met de bepalingen uit de APV en/of het bestemmingsplan kan volgen dat voor de kap van een houtopstand een omgevingsvergunning nodig is welke bij de gemeente moet worden aangevraagd.

1.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is het Nederlands netwerk (de voormalige Ecologische Hoofdstructuur) van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het nationaal beleid met betrekking tot de gebiedsbescherming van het Natuurnetwerk Nederland is vastgelegd in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). De rijksoverheid heeft de bruto begrenzing van het NNN vastgesteld, de provincies zijn bevoegd om dit netto te begrenzen. De SVIR vervangt verschillende rijksbeleidsstukken zoals de Nota Ruimte en de Nota Mobiliteit. De juridische borging van de nationale ruimtelijke belangen die in de SVIR worden aangewezen vindt plaats via het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Via het Barro werkt het rijksbeleid door naar de ruimtelijke verordeningen van de provincies.
Het NNN is de opvolger van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) sinds de afsluiting van het Natuurpact tussen Rijk en de provincies.

1.2.1 ‘Nee, tenzij’-principe

Voor het NNN geldt het 'nee, tenzij'-principe. Dit betekent dat nieuwe plannen of projecten niet zijn toegestaan als ze de wezenlijke (potentiële) waarden en kenmerken van het NNN significant aantasten. Uitzonderingen hierop zijn wanneer sprake is van redenen van groot openbaar belang en er geen reële alternatieven zijn. De schade dient in dat geval door mitigerende maatregelen zoveel mogelijk beperkt te worden. De restschade dient te worden gecompenseerd. De rijkslijn zoals verwoord in het SVIR en Barro is dat er bij het NNN geen sprake is van externe werking.

Het NNN is planologisch beschermd in de Provinciale Structuurvisies en Verordeningen. In de Verordening staat aangegeven aan welke voorwaarden bij ruimtelijke ingrepen in en langs het NNN moet worden voldaan. Ook is het compensatiebeleid bij aantastingen van het Natuurnetwerk Nederland hierin opgenomen.

Colofon

OPDRACHTGEVER	Cordaan
UITGAVE	Movares Nederland B.V.
	Daalseplein 100 Postbus 2855 3500 GW Utrecht
TELEFOON	5.1, 2, e
ONDERTEKENAAR	5.1, 2, 5.1, 2, e 5.1, 2, e @movares.nl
PROJECTNUMMER	M0004940
KENMERK	5.1, 2, e

© 2023, Movares Nederland B.V.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Movares Nederland B.V.

Movares samen werkt het